

Warszawa, 18 września 2025 roku

Pan
Dariusz Klimczak
Minister Infrastruktury
w miejscu

PETYCJA

Szanowni Panie Ministrze,

Realizując przysługujące organizacjom społecznym prawo do petycji, zwracamy się do Pana z uprzejmą prośbą o rozpoczęcie prac zmierzających do udoskonalenia systemu znaków i sygnałów drogowych w odniesieniu w zakresie oznaczenia cmentarzy w Polsce.

W chwili obecnej oznaczenie kierunku, w którym znajduje się cmentarz określa się za pomocą odmiany znaku drogowego E-10, który jest jednowariantowy i obejmuje nazwę cmentarza (jako przykład użyty w Rozporządzeniu: Cmentarz Powązki) zawierający symbol prostego krzyża. W rezultacie przedstawiciele instytucji publicznych, w szczególności gmin i powiatów, na terenie których znajdują się cmentarze nie mogą samodzielnie wpływać na kształt ww. znaku. Skutkiem powyższego jest oznaczanie zarówno świeckich, jak również muzułmańskich, prawosławnych czy żydowskich cmentarzy za pomocą prostego krzyża. Powyższe zagadnienie może być przyczyną nieporozumień – zarówno dla turystów nierozumiejących zawłości prawnych tego zagadnienia, jak również ma charakter wykluczający tradycje cmentarne społeczności innych religii, niż katolickie. Znane są nam przypadki, że lokalni władze samodzielnie modyfikują znak narażając się na nieprzyjemności nadzoru, albo – wbrew własnej opinii, wrażliwości czy wyczuciu potrzeb społeczności lokalnych – używają obowiązkowego znaku, nieodpowiadającego specyfice oznaczonego cmentarza. Stąd wyrażamy nadzieję, że drobna modyfikacja rozporządzenia regulującego przedmiotowe zagadnienia – pozwoli w sposób włączający poczuć się wszystkim wspólnotom religijnym w Polsce – równymi i szanowanymi. Powyższa inicjatywa pozwoli również zmniejszyć lub wyeliminować niesprawiedliwe i krzywdzące opinie wobec społeczności lokalnych, którym przez wzgląd na aktualny wygląd znaku E-10 w odniesieniu do cmentarzy zarzuca się pomijanie lub zawłaszczanie ich charakteru.

W załączeniu przedstawiamy wstępną propozycję nowego brzmienia regulacji tak, aby rozpocząć prace legislacyjne zmierzające do odzwierciedlenia bogactwa i różnorodności religijnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Z wyrazami szacunku

Załączniki:

- 1) wstępny projekt nowelizacji rozporządzenia
- 2) wstępny projekt uzasadnienia nowelizacji rozporządzenia
- 3) wstępny projekt oceny skutków regulacji nowelizacji rozporządzenia

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia <data wydania aktu> r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla
znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków
ich umieszczania na drogach**

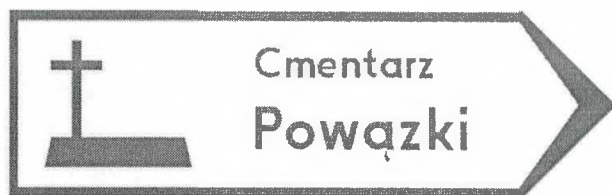
Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2311):

1) zdanie trzecie, tiret drugi, pkt 6.3.4.5. Załącznika nr 1 otrzymuje brzmienie:

„cmentarza (rys. 6.3.4.8.1-6.3.4.8.4), jeżeli znak wskazuje dojazd do zabytkowego cmentarza lub miejsca martyrologii, z uwzględnieniem świeckiego bądź odpowiedniego dla właściwej religii - wyznaniowego charakteru danego cmentarza.”

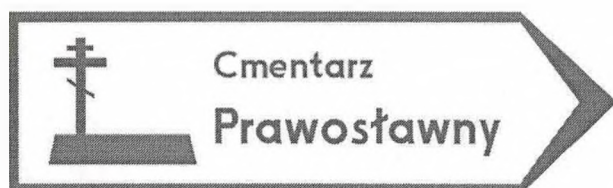
2) Rys 6.3.4.8 podlega rozbiciu na cztery podpunkty, które odpowiednio otrzymują brzmienie:



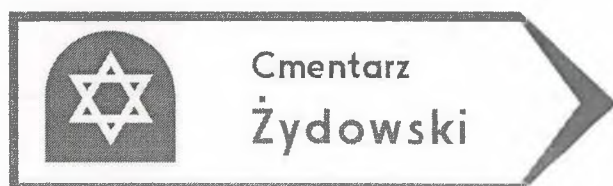
Rys. 6.3.4.8.1 Drogowskaz E-10 z symbolem cmentarza katolickiego lub protestanckiego

¹ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – gospodarka morską, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 2725).

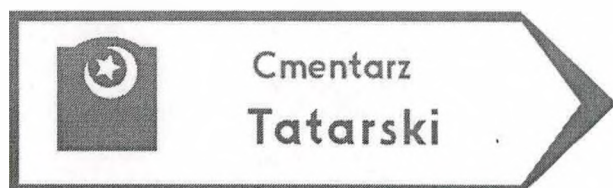
² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, 919, 1053, 1088, 1123, 1193, 1234, 1394, 1720, 1723, 2029, z 2024 r. poz. 834



Rys. 6.3.4.8.2 Drogowskaz E-10 z symbolem cmentarza prawosławnego



Rys. 6.3.4.8.3 Drogowskaz E-10 z symbolem cmentarza żydowskiego



Rys. 6.3.4.8.4 Drogowskaz E-10 z symbolem cmentarza muzułmańskiego

§ 2. 1) Stosowanie drogowiskazów wyznaczonych rysunkami 6.3.4.8.2, 6.3.4.8.3 oraz 6.3.4.8.4 jest obowiązkowe dla nowych drogowiskazów.

2) Dotychczasowe drogowiskazy, wyrażone znakiem E-10 wskazujące cmentarz nie wymagają wymiany, jeśli w chwili wejścia w życie Rozporządzenia nie zostały przewidziane środki finansowe w planie finansowym podmiotu, odpowiedzialnego za oznakowanie danego miejsca. W takiej sytuacji nowy wzór tablicy stosuje się przy najbliższym planowanej wymianie danej tablicy, w szczególności na wniosek mieszkańców bądź organizacji społecznych.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

MINISTER INFRASTRUKTURY

U Z A S A D N I E N I E

I. Wyjaśnienie potrzeby i celu wydania aktu normatywnego

Obecna treść rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2311), w sposób niewystarczający reguluje oznaczenie cmentarzy innych wyznań, niż katolickie. Proponowana nowelizacja uzupełnia dotychczasową lukę regulacyjną w zakresie oznaczeń cmentarzy prawosławnych, żydowskich i muzułmańskich.

II. Przedstawienie rzeczywistego (faktycznego) stanu w dziedzinie, która ma zostać unormowana

W chwili obecnej oznaczenie kierunku, w którym znajduje się cmentarz określa się za pomocą odmiany znaku drogowego E-10, który jest jednowariantowy i obejmuje nazwę cmentarza (jako przykład użyty w Rozporządzeniu: Cmentarz Powązki) zawierający symbol prostego krzyża. W rezultacie przedstawiciele instytucji publicznych, w szczególności gmin i powiatów, na terenie których znajdują się cmentarze nie mogą samodzielnie wpływać na kształt ww. znaku. Skutkiem powyższego jest oznaczanie zarówno świeckich, jak również prawosławnych, muzułmańskich oraz żydowskich cmentarzy za pomocą krzyża. Powyższe zagadnienie może być przyczyną nieporozumień – zarówno dla turystów nierozumiejących zawłości prawnych tego zagadnienia, jak również ma charakter wykluczający tradycje cmentarne społeczności innych niż religii, niż katolickie. Proponowana nowelizacja pozwoli zmniejszyć lub wyeliminować niesprawiedliwe i krzywdzące opinie wobec społeczności lokalnych, którym przez wzgląd na aktualny wygląd znaku E-10 w odniesieniu do cmentarzy zarzuca się pomijanie lub zawłaszczanie charakteru danego cmentarza.

III. Wykazanie różnic między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym (przewidywane skutki prawne wejścia aktu normatywnego w życie)

Dotychczasowe brzmienie zdanie trzeciego, tiretu drugiego, pkt 6.3.4.5 w Załączniku nr 1 zawiera jeden wariant oznaczenia cmentarza z prostym krzyżem. Projektowana nowelizacja proponuje cztery wzory danego znaku – poza dotychczasowym również: prawosławny, żydowski oraz muzułmański.

IV. Oświadczenie organu wnioskującego co do zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt rozporządzenia nie dotyczy w swojej istocie materii objętej prawem Unii Europejskiej, niemniej sprzyja realizacji polityki horyzontalnej w zakresie równego traktowania i niedyskryminacji

V. Ocena organu wnioskującego, czy projekt podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), zatem projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji.

VI. Przedstawienie projektu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, jeżeli obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

VI. Udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) oraz zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny z chwilą skierowania do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania.

Nazwa projektu zmiana rozporządzenia w sprawie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach	Data sporządzenia ___. ___. 2025 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Infrastruktury – ministerstwo wiodące	Źródło: art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990, z późn. zm.)
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu _____ – _____ w Ministerstwie Infrastruktury	Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Infrastruktury _____
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu _____	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W chwili obecnej oznaczenie kierunku, w którym znajduje się cmentarz określa się za pomocą odmiany znaku drogowego E-10, który jest jednowariantowy i obejmuje nazwę cmentarza (jako przykład użyty w Rozporządzeniu: Cmentarz Powązki) zawierający symbol prostego krzyża. Skutkiem powyższego jest oznaczanie zarówno świeckich, jak również muzułmańskich, prawosławnych czy żydowskich cmentarzy za pomocą prostego krzyża. Powyższe zagadnienie może być przyczyną nieporozumień – zarówno dla turystów nierozumiejących zawłości prawnych tego zagadnienia, jak również ma charakter wykluczający tradycje cmentarne społeczności innych niż religii, niż katolickie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Modyfikacja rozporządzenia regulującego przedmiotowe zagadnienie – pozwoli w sposób inkluzywny poczuć się wszystkim wspólnotom religijnym w Polsce – równymi i szanowanymi. Powyższa inicjatywa pozwoli również zmniejszyć lub wyeliminować niesprawiedliwe i krzywdzące opinie wobec społeczności lokalnych, którym przez wzgląd na aktualny wygląd znaku E-10 w odniesieniu do cmentarzy zarzuca się pomijanie lub zawłaszczanie charakteru religijnego cmentarzy. Dotychczasowe brzmienie zdanie trzeciego, tiretu drugiego, pkt 6.3.4.5 w Załączniku nr 1 zawiera jeden wariant oznaczenia cmentarza z prostym krzyżem. Projektowana nowelizacja proponuje cztery wzory danego znaku – poza dotychczasowym również: prawosławny, żydowski oraz muzułmański.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Gminy	2477	Główny Urząd Statystyczny - Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2024	Bezpośrednie - umożliwia prawidłowe oznaczanie miejsc pochówku
Powiaty	314	Główny Urząd Statystyczny - Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2024	Bezpośrednie - umożliwia prawidłowe oznaczanie miejsc pochówku
Miasta na prawach powiatu	66	Główny Urząd Statystyczny - Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2024	Bezpośrednie - umożliwia prawidłowe oznaczanie miejsc pochówku

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy
--	-------------

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	—	—	—	—	—	—	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	—	—	—	—	—	—	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	—	—	—	—	—	—	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.						
Niemierzalne	Brak wpływu.							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie będzie mieć wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Projektowana regulacja nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Projektowana regulacja nie wpłynie na zmianę dotychczasowych obciążeń.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie mieć wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Wykonanie przepisów projektowanego rozporządzenia nastąpi z dniem 1 stycznia 2026.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Ewaluacja efektów projektu nie jest wymagana.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
Brak.			